



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

**Sacer Recessus Sive Exercitia Spiritualia Ad Mentem &  
Methodum S. P. Ignatii**

**Nepveu, François**

**Ingolstadii, 1701**

**VD18 12305014**

Dies Primvs. De Fine Hominis.

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-59599](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-59599)



verba eundem ferè sensum generant. Cognoscendo enim, & amando, Deum glorificamus; serviendo, nostrum erga ipsum testamur amorem; ipsi autem servimus, cum præceptis ejus obtemperamus.

Hic igitur est finis, ob quem à Deo creati, & in hoc Mundi theatro positi sumus. Hoc est unicum illud *Necessarium*, de quo Filius DEI in Evangelio loquitur: *Porro unum est necessarium*. Lucæ 10. v. 24. hoc est verè, & propriè illud, teste Sapiente, quod hominem efficit, totumque absolvit: *Hoc est omnis homo*. Eccl. is 12. v. 13. quasi dicere vellet: homini, si vitæ morumque ordinem attendamus, tam necessarium esse, DEO servire, & in illum, velut centrum, & ultimum suum finem ferri; quàm ipsi infinitum, innatumque est, corpus habere, & animam, si naturalem ejus structuram, partiumque compagem spectemus. Sicut enim

DEUS

DEUS hominem formare non potest, quin ipsum ex corpore, & anima componat, ita sanè fieri non potest, ut homo sit, qui non, hoc ipso nomine, obligetur ad DEUM, tanquam supremum, ultimúmque suum finem eniti. Pari namque necessitate DEUS & ultimus noster Finis est, & primum Principium, ita ut, qui ad DEUM, velut ultimum suum finem, non continuo aspirat, non homo, sed umbra, & spectrum hominis, appellandus sit. Cùm talis, in vitæ humanæ, morúmque usu, non minoris admirationis monstrum, prodigiúmque æstimari debeat, quàm intra consuetos naturæ limites censetur esse ignis, qui non calefaceret; Sol, qui non luceret. Nec enim ignis ad calefaciendum, nec Sol ad illuminandum, magis conditi, ordinatíque sunt, quàm homo ad glorificandum DEUM, eique serviendum: *Hoc est omnis homo.* Solum inter utrumque hoc discrimen

intercedit, quòd, cùm homo libertate, & ratione præditus sit, Deus voluerit ipsum liberè, & sponte in finem suum tendere, hoc est, modò, & motu, qui & ipsius naturæ conformior, & DEO gloriosior esset. Hoc igitur est illud *unicum*, & commune omnibus negotium, quod universo Mundo curandum, agendumque incumbit. Hoc negotium agere debent Reges, dum Regnorum gubernacula versant; hoc Sacri Præsules, dum Ecclesiis præfunt, & Diocesibus administrant; hoc Duces, & milites, dum bella gerunt; hoc Mercatores, dum commercia exercent; hoc Fabri, & Artifices, dum officinas animant, & fabrilia tractant. Minimè necesse est, hominem esse Regem, esse Antistitem, esse Consullem, Mercatorem, Militem, Artificem. Sed unicum, & summè Necessarium est, ut seruiat DEO: *Porro unum est necessarium.* Ad hoc perpetuò mentem, & animum ad-

advertere debemus. Hoc, oportet, ut sit centrum nostrum, ad quod omnes vitæ lineas ducamus; scopus, ad quem omnes curas dirigamus; meta, & finis, ad quem omnes nostras actiones referamus.

Verùm, Domine, cogor, pro dolor! non minori rubore, quàm veritate fateri: hoc unum esse, quod huc usque, animò ad alia, atque alia applicatò, unicè neglexi. Ut omnia alia cogitarem, nec tempus, nec otium mihi defuit; ut Te amarem, Tibique servirem, utrumque defuit. Nullus unquam debuisset fuisse vitæ meæ actus, motus nullus, qui non ad Te collimaret; & ego nescio, an ullus unquam fuerit intra omnem vitæ meæ periodum, quem propter Te solum elicuerim. Interea reliqua omnia in ventum, & fimum evanescent, vanitas sunt, puerorum crepundia sunt, quæ nihil penitus utilitatis afferunt. Ita, Domine,

ita omnino, percipio: omnia illa, quæ in Mundo magni ponderis negotia habentur; varias illas, & implexas machinationes; quæstuosas illas negotiationes; vasta illa, & ardui moliminis confilia nihil, nisi puras putas esse nugas: *Majorum nuga negotia vocantur.* Sed hæ ipsæ nugæ mentem excecant, & mirò fascino cor nostrum implicant: *fascinatio nugacitatis obscurat bona.* Sap. 4. v. 12. Tu solus, Domine, hæc incantamenta tollere, atque efficere poteris, ut, quod huc usque aut non credidisse, aut saltem non satis apprehendisse videor, deinceps agnoscam: me neutiquam à Te ideo fuisse creatum, ut voluptatibus corporis fruam; ut magnam mihi scientiam comparem; ut ad altos honoris, & illustrium munerum, gradus elucter, & magni Nominis, & estimationis umbram aucuper. Futilia hæc sunt, vana, imò & perniosa sunt, nisi ad unicum illud *necessa.*

*cessarium* revocentur, quod est,  
*glorificare Te, & Tibi servire.*

Ah! Domine, video miseriam,  
& cœcitatem meam, quam coram  
Te, magno pudoris, & doloris  
sensu, deploro, spem tamen con-  
cipio maximam: Te, sicut errores  
meos, quibus à recto tramite de-  
flexi, in hanc usque horam, tanta  
cum patientia sustinuiſti, ita pari  
bonitate eosdem mihi condona-  
turum.

## PUNCTUM II.

*Homo creatus est, ut salvus  
fiat.*

CONSIDERA: DEUM, qui ex sin-  
gulari prorsus bonitate, suam  
gloriam, & honorem, cum nostris  
commodis voluit esse conjun-  
ctum, etiam voluisse, ut eodem  
studiô, quo ipsi servimus, nostram  
quoque procuraremus, & opera-  
remur salutem. Hic est alter ho-  
minis finis, aut potius unus idem-  
que, quantum nos respicit. Crea-

ti igitur sumus, ut salvi fiamus, hoc est, ut Inferni, & æternæ damnationis effugiamus supplicia, atque ita Paradisi gloriam, æternæque felicitatis assequamur coronam. Ecce! iterum unicū illud necessarium, de quo Filius DEI loquitur: *Porro unum est necessarium.* Ecce! grande illud negotium, quod ipse tantopere nobis commendat, verbis illis longè pulcherrimis, quæ semper in oculis, atque in ipso etiam cordis nostri centro insculpta gerere deberemus: *Quid prodest homini, si mundum universum lucratur, anima verò sua detrimentum patiatur? aut quam dabit homo commutationem pro anima sua?* Matth. 16. v. 26. quam si semel perdidit, quis immensæ jacturæ pretium reddet? Quæ, ut meliùs intelligas; pone hominem in mortis articulo constitutum, qui summas corraserit divitias, qui omnibus innataverit deliciis, qui ad ipsum gloriæ, & honoris culmen

men evaserit, qui omnia, quæ molitus est, feliciter ad desiderii sui metas propulerit, animæ verò suæ, & salutis æternæ negotium unicè neglexerit. Interroga ipsum in hoc ultimo momento positum, *quid prodest?* Quid tibi nunc profunt congesti tot auri, argentique cumuli? quid tot voluptates? quid tantus nominis splendor? quid tanta magnificentia? *quid prodest?* Hæc omnia præterierunt, & quod ad te attinet, ita se habent, ac si nunquam fuissent. Sed anima tua, quam neglexisti, quam perdidisti, nunquam præteribit. Sed pœnæ, & supplicia, supinæ hujus negligentæ, & funestæ jacturæ tristissimus partus, nunquam præteribunt. Statue, si ita lubet, teipsum in hoc supremo, & formidabili temporis puncto, & , quos tunc formabis, nunc animi sensus concipe de tuis consiliis, & propofitis vanitate, & ambitione plenis; de nimia tua sollicitudine, quâ o-

pes congregas, quibus fortunam tuam stabilias, & pinguiorem reddas; & tibi ipsi nunc occine, quod aliquando dices: *quid prodest?* Ipsi Damnatorum Manes ex Inferorum ergastulis huic veritati testimonium ferunt, cum in libro Sapientiae exclamant: *Quid nobis profuit superbia? aut divitiarum iactantia quid contulit nobis?* Sap. 5. v. 8. Transierunt omnia illa tanquam umbra. *Ergo erravimus.* præclare omnino concludunt, sed inutiliter, quia nimis tardè. His propositis tenet prorsus consequentia, quam ipsi legitimè deducunt. Sed funesta, quæ inde oriuntur mala, nec reprimere amplius, nec cohibere possunt. Quid tu nunc eliges? visne inauspicatis illorum vestigiis insistere, an multò magis ex ipsorum calamitate, & miseriam sensum fructumque capere?

Ah! Domine, tardè ista quidem, fateor: sed si nimis tardè pro tua,  
mea-

meaque gloriâ; fatis tamen mature, ut de tua misericordia spero, pro mea salute, pro qua comparandâ serio nunc, & totis viribus incumbam. Hoc erat negotium meum, hoc erat grande negotium meum, hoc erat unicum negotium meum, hoc erat illud negotium, cui soli unice debebam invigilare. Sed hoc unicum huc usque neglexi, dum tam exiguam animæ meæ curam gessi, ac si non mea, sed bestię, sed alienigenæ cujusdam anima fuisset. Imò ac si nullam animam, vel certè, si aliquam, non nisi ad perdendam, æternisque flammis devovendam, habuissem. quasi verò si illam perderem, non omnia perderem, jacturâ in omnævum irreparabili. Verùm, amantissime Deus, postquam ex infinita tua misericordia, oculos mihi aperuisti, ut agnoscerem errorem meum, & pericula, in quæ ille me conjecit, spero de eadem misericordia gratiam, quæ mihi neces-

faria est, ut illa possim evadere. Da mihi, Domine, animum, da vires, quibus superare, & percurrere valeam obstacula, quæ aut hostium robur, aut mea mihi opponet imbecillitas. Da, ut potius omnia faciam, omnia feram, omnia perdam, quàm ut me periculo exponam perdendæ animæ meæ in æternum.

*Usquequo claudicatis in duas partes? Si Dominus est DEUS, sequimini eum. 3. Reg. c. 18.*

*Universa propter semetipsum operatus est Dominus. Prov. c. 16.*

## MEDITATIO II.

De motivis, quæ nos impellunt, ut ad ultimum nostrum finem tendamus, & de mediis, quibus ad eum consequendum juvamus.

PUN-

## PUNCTUM I.

*De motivis, quibus ad nostrum ultimum finem impellimur.*

CONSIDERA: tria esse principalia motiva, quæ nos impellere debent, ut ad nostrum ultimum finem tendamus. 1. nostra felicitas. 2. gloria nostra. 3. necessitas.

I. Felicitas nostra in hoc consistit, ut DEUM glorificemus, eique serviamus. Sicut enim ipse est naturæ nostræ principium, ita etiam est centrum nostrarum actionum, & terminus nostræ quietis, ac tranquillitatis. Præclare S. Augustinus: *fecisti nos, Domine, ad te, & inquietum est cor nostrum, donec requiescat in te.* Nullus unquam hominum plura, & majora habuit terrenæ felicitatis adjumenta, quæ hominem beatum reddere possent, sive honores, & divitias; sive voluptates, & delicias

A 7 spe-

spectes, ac Regum Sapientissimus  
 Salomon; & tamen coactus est  
 fateri: se nihil quietis, nihil solidæ  
 lætitiæ, sensisse; omnia fuisse ina-  
 ne vanitatis ludibrium. An non  
 hoc ipsum tu quoque millies ex-  
 perta es, Anima mea, in illis re-  
 bus, quas immodicò desiderio ex-  
 petuisti? an contenta fuisti, & te  
 felicem existimasti, cum illas es  
 assecuta, cum illis fruere? Ni-  
 hil minus: sæpe vix gustaveras,  
 & jam te magna satietas cepit; &  
 quod antea tantopere prensaveras,  
 paulò post justò fastidiò damnasti.  
 Hæc est, mi DEUS, hæc est rerum  
 omnium, quæ extra te sunt, con-  
 ditio, ut capacitatem humani cor-  
 dis, quod propter te creatum est,  
 nec implere, nec satiare possint.  
 Hoc quoque benignæ severitatis  
 utilissimum specimen est, quòd  
 perituræ voluptatis dulcedini tam  
 salutarem insperferis amaritiam,  
 ut alibi reperire non possimus,  
 quod in te solo querere jubemur.

II. Estne aliquid aut grandius, aut gloriosius, quàm nullum alium sibi habere præfixum finem, aliam occupationem nullam, præter DEUM solum, quem per omnem æternitatem glorifices, hoc est, quem cognoscas, quem ames, cui servias? sicut enim DEUS auctor est omnis magnitudinis, imò, ut rectiùs loquamur, sicut nihil magnum est præter DEUM, *Tu solus altissimus*: ita nihil grande, nihil gloriosum, nisi per ordinem ad ipsum, esse potest. Ex ideo minimus virtutum actus, puta, modestiæ, humilitatis, sui contemptûs, aut alterius cujuscunque boni operis, propter DEUM exercitus, & in DEUM directus, juxta verè Sapiëntiùm, hoc est, Sanctorum Virorum, imò ipsius DEI sententiam, & æstimationem, majus aliquid, illustrius, & pretiosius est, quàm famosa hostium victorum, urbiùmque expugnataram spolia, & Regiùm subacti integri Imperii trophæum. Et de hac

hac veritate Fides nos instruit, adimittitque omnem dubitandi facultatem. Quid diceres igitur de homine, qui, cum natus factusque esset, ut toti Mundo præesset, neglectâ tam vasti Imperii gubernatione, se non aliter, ac ridiculus ille Imperator, configendis muscis occuparet? an non hunc talem pro infano, omnisque mentis experte teneres?

Ah! Domine, sumusne nos prudentiores? qui, cum ad tam sublimem finem creati simus, distinemur ineptiis, & puerorum nugis delectamur. Castella fabricamus in aëre, & ex luto pinsimus fortunam, quam modicus ventus evertit. venamur vani honoris fumos, qui in momento evanescent.

III. Tanta nobis necessitas incumbit glorificandi DEUM, ut tam parum nos inde eximere possimus, quam parum penes nos est, efficere, ut cessemus esse creaturæ. Alterutrum necessario, & citra ullam

lam

lam immunitatis spem, nobis agendum est. Laudare, & glorificare debemus DEUM, aut nos lubentes, volentesque submittendo ipsius mandatis; aut nos, licet invitos, subjiciendo pœnis, quas illis dictavit, qui debitam ipsi obedientiam præstare detrectant. Glorificanda omnino est aut infinita ipsius Bonitas, aut Justitia. Vide, quam partem elegeris: vel glorificare DEUM in delitiis Paradisi cum felicissimo illo beatarum Mentium cœtu, ipsum laudando, amando, possidendo, ipsique serviendo, velut trophæum suæ Misericordiæ; vel inter inferni supplicia cum Damnatorum fæce tolerando, patiando, furendo, blasphemando, ipsique serviendo pro victima justæ suæ vindictæ.

Ah! Domine, potestne esse de liberationi locus? Mihi certè deinceps, mi DEUS, nihil ita cordi erit, ac laudare, & extollere misericordias tuas, quarum amabilem vim,

in hoc ipso temporis momento ,  
 sentio , ut illas aliquando benedi-  
 cere , & laudare possim in omnem  
 æternitatem : *Misericordias Domi-  
 ni in æternum cantabo.* Psalm. 88.  
 V. 2.

## PUNCTUM II.

*De mediis , quæ nos ad conse-  
 quendum nostrum ultimum  
 finem juvare possunt.*

**C**ONSIDERA : non fati fuisse DEO,  
 si creâsse te propter se , tanquam  
 ultimum finem tuum ; sed in super-  
 etiam infinitam propè aliarum  
 creaturarum multitudinem , ex so-  
 la , & pura bonitate , & liberalitate  
 sua , ex nihilo , propter te , produ-  
 xisse , ut nempe tibi auxilio essent ,  
 quò facilius ad ipsum pervenires.  
 Ex omnibus ne una quidem est ,  
 in se spectata , quæ tibi non suppe-  
 ditet rationem ipsum cognoscendi ,  
 motivum ipsum amandi , & medi-  
 um ipsi serviendi.

Verum

Verùm malitia, & inordinatio Peccati Originalis per corruptionem, quâ cor hominis infecit, ordinem à DEO stabilitum ita evertit, ut ex creaturis tam pulchris, tam in se innocuis, aliæ evaserint criminosa, ut illicitæ voluptates; aliæ periculosa, ut divitiæ, & amplæ opes; aliæ indifferentes, ut somnus, & sanitas; aliæ ex suâmet indole bonæ, quales illæ sunt, quæ nos ad DEUM promovent. Ut igitur ordo à DEO constitutus, & à peccato everfus, rursus restauretur, primùm penitus amputandæ sunt illæ, quas criminosa diximus, quæque viam tendendi ad nostrum finem nobis obstruunt. Deinde ab illis cor nostrum abstrahendum est, quæ nos in periculum aberrandi à nostro scopo conjicere possunt, etsi cæteroquin perquam grata, ac jucunda nobis acciderent. Demum magnô animô illas, quantumvis arduas, & molestas, amplecti debemus, quæ nobis fe-

rè

rè semper viam ad DEUM sternunt. Denique illis, quæ indifferentes sunt, & ex sua natura nec boni, nec mali rationem habent, indiscriminatim utendum, vel abstinendum est, prout nimirum ad consequendam salutem prodesse, vel obesse possunt; quia cum sint necessariò media, tunc tantùm bona sunt, cum ad obtinendum finem servant. Hoc est breve compendium totius Christianæ Prudentiæ, quod etiam debet esse regula omnium nostrarum actionum.

Heu me! Domine, quam exiguam curam gessi hujus ordinis observandi, tuendique? usus sum tuis donis, ut te offenderem, & creaturis tuis, quæ me ad te ducere debebant, ut magis à te recederem. Invitas coëgi mihi servire servitute ipsi tam ignominiosam, quàm molestam. Coëgi enim illas servire vanitati, cum tamen à te factæ essent, ut me juvarent ad cognoscendam, & aman-

dam

dam veritatem. An non meritus sum, Domine, ut omnes istæ creaturæ, quibus tam indignè abusus sum, in me insurgerent, & se contra me armarent, ulturæ injuriam à me tibi illatam? An non saltem meritus sum, ut illis omnibus jam nunc privarer? Ita sanè iusta hæc pœna est, quam mihi imponas, ut abusum à me commissum punias. Longè absit, ut me inde subducere velim. Imò magni beneficii, & gratiæ loco habebō, si me omnibus creatis privaveris, quæ tu nōsti, mihi periculosa, aut funesta fore, & te à me avertere, aut me à te avellere posse. Emunda cor meum, ut illis, quibus me uti necessitas cogit, affectum non affigat. Dirige ita voluntatem meam, ut illa nec ambiat, nec usurpet, nisi propter te, & quantum me ducunt ad te, qui solus es vera felicitas mea, & ultimus meus finis.

*Quid mihi est in cælo. & à te quid volui super terram? Psal. 72.*

*Ans.*

*Animam DEI capacem; quid-  
quid DEO minus est, occupare po-  
test, implere non potest. S. August.*

## MEDITATIO III.

De fine statûs Religiosi.

### PUNCTUM I.

*Qualis sit iste finis.*

**C**ONSIDERA I. DEUM, postpositô  
innumerabili hominum, nu-  
merô, quos vel Infidelitati, & per-  
fidia, vel Hæresi, & errori, vel  
Mundi periculis miserè implicatos  
reliquit, te ex peculiari affectu,  
& singulari providentiâ elegisse,  
etsi id minimè meritis fueris, imò  
etsi per tua peccata te indignum  
reddideris, te, inquam, elegisse,  
& ad statum Religiosum vocasse.

CONSIDERA II. Sicut illi, qui in  
Mundo vitam degunt, omnem cu-  
ram, & operam eò conferre de-  
bent, ut salvi fiant (hic enim est

ipso-

ipforum finis, quem consequentur, si Deo ferviant, si ipsi obediant, si mandata ejus custodiant, & peccata evitent) ita hominis Religiosi finem esse, omni studiô, & contentione ad sui perfectionem eniti, Christi vestigiis insistere, ejus Consiliis morem gerere, mundo renuntiare, non tantum per verum, solidumque contemptum; hanc enim obligationem, cum omnibus Christi cultoribus communem habet; sed debet re, & opere ipso à mundo divortium facere, & conceptô quodam horrore, omnia illa fastidire, quæ ipse promittit, aut prop<sup>ri</sup>at. Intellige: divitias, voluptates, honores, nominis splendorem, & omnia, quæ propriam voluntatem mulcent, nostrique amorem in nobis fovent, sine minimo erga res creatas, & perituras illecebras affectu. Quin & Paupertatem amplecti, persecutiones, ærumnas, suique despicientiam in votis habere, suâ se

se libertate abdicare, ex alieno arbitrio perpetuò vivere, erumpentes animi motus compescere, sensus, & naturales inclinationes subigere, atque occultam illam propensionem, quâ semper in nostra commoda, & blandientium nobis creaturarum amorem inclinamur, indefessò studiò suppressere debet, ut ita sibi omnino mortuus, vivat Christo, qui pro nobis mortuus est. Dicamus idem paucis: semper moriendo vivere, & vivendo semper mori debet.

Ecce! hic est finis statûs Religiosi: Estne etiam ille, quem tibi hucusque proposuisti? quam curam impendisti, ut quotidie ad perfectionem provehereris? ut Christum sequereris, ut ipsius consiliis obtemperares, ut te à Mundo separares? Penitusne renuntiasti Mundi placitis, & axiomatibus? An contrà potius tuam tibi prudentiam pro regula statuisti? Cùm videreris è Mundo egredi, an non

cor tuum ingressus est Mundus? Si amas voluptates; si honores, si tua commoda, si propriam tuam, voluntatem sectaris; agis, quod genius Mundi agit. Hic igitur est genius, qui dominatur in tuo corde. Interrogasne te ipsum frequenter ad exemplum S. Bernardi, cur ad Religionem perveneris? *Bernarde, ad quid venisti?* Quod igitur fuit mihi animi propositum, cum vitam Religiosam amplexus sum? An ideo prædia, & lautas possessiones reliqui, ut nugis adhererem? an ideo honores, & mundanas dignitates contempsi, ut exiguam promotionem, & vanæ gloriæ punctum in Religione prensarem? An ideo, quidquid mundus mihi delectabile, & jucundum offerre voluit, aut potuit, Deo devovi, ut vile solatium, & indignas meâ conditione delicias quærerem? Denique an ideo tam fortia rupi vincula, tam gravia superavi impedimenta, ut puerorum

crepundiis delectarer, & modicæ tentationi succumberem? Neutiquam profectò. Hic non fuit finis, quem mihi proposueram, si animi mei sensa examino, quæ tunc concepi, cum Mundo tergum obverterem. Et tamen magno cum meo pudore, nec minore veritate, coram te, mi DEUS, fateri cogor; me, si vitæ meæ rationes inspiciantur, videri posse, aut alium non habuisse finem, aut mihi ideo tam nobilem, & excellentem præfixisse, ut socordiam meam magis redderem propudiosam, & minus excusabilem.

## PUNCTUM II.

*De motivis, quæ nos obligant, ut tendamus in hunc finem.*

CONSIDERA I. Omnem animæ Religiosæ felicitatem in hoc consistere, ut perpetuò in hunc finem tendat, & illum assequatur. Potestne esse major felicitas, quàm  
nullis

nullis esse implicitam negotiis ,  
quàm nullâ de rebus vitæ neces-  
sariis , nullâ de fortunis stabilien-  
dis curâ , nullâ futurorum solici-  
tudine urgeri? in nullo deficere ,  
& nihil desiderare? Hanc felicita-  
tem Religiosa Paupertas suis cul-  
toribus procurat. Estne par illi  
felicitas , quæ de impleta DEI vo-  
luntate semper te securum reddit?  
Hanc Religiosus reperit , qui per  
votum Obedientiæ propriam suam  
voluntatem exiit. Sed hæc tam  
grandis felicitas ad illos tantum Re-  
ligiosos pertinet , qui reipsâ tales  
sunt , qui , exactâ votorum suo-  
rum observatione , ad consequen-  
dam perfectionem omni studiô al-  
laborant. Tepidi verò , & ignavi,  
qui per alias vagantur ambages , &  
à suo fine deflectunt , longissimè ab  
illa absunt. Væ animæ infideli,  
inquit S. Augustinus , quæ Te ,  
Domine , derelictô , aliquid melius  
se affecuturam sperat. Quasi ve-  
rò suam quis felicitatem reperire  
B 2                   possit ,

possit, si à Te recesserit, qui supremum nostrum bonum es. Aut enim hæc talis agnoscit suos errores, aut non agnoscit: si agnoscit; non potest non sentire graves animi remorsus, & sollicitas curas, atque idcirco perquam misera erit. Si non agnoscit, eâ operta erit caligine, & cœcitate, quæ miserrimum omnium maxima fit. Heu! Domine, nimis, prô dolor! propriâ experienciâ didici, quam miseram huc usque vitam vixerim. Privatus eram solatiis terrenis, quibus ne gauderem, status meus media, & libertatem abstulit. Privatus etiam eram solatiis cœlestibus, quibus mea me perfidia indignum reddidit. Atque ita infelicissimus vixi, quia felicitatem meam extra Te quærere volui.

Confidera II. Hominem Religiosum intra conditionis, & Status sui limites gloriam, & honorem suum invenire. Quæ enim major gloria, quis illustrior honor, quam præ-

præfixum habere nobilissimum, & eminentissimum finem, qui est, sequi Christum Dominum, ex ejusdem esse Domesticis, familiariter cum ipso agere, ipsi esse desponsatum, eodem cum ipso patrimonio, & hæreditate frui? Hæ sunt prærogativæ Religiosæ animæ, quæ ipsi infinitam conciliant gloriam.

Quoties, anima mea, inquinasti hanc gloriam? quoties augustum Sponsæ Christi nomen profanasti? toties fanè, quoties proditâ, quam Divino huic Sponso debebas, fidelitate, te amoribus miserabilis alicujus creaturæ indignè implicasti.

Considera denique: tibi, qui vitam Religiosam profiteris, magnam incumbere necessitatem, ut ad hunc finem tendas; nec ullum superesse deliberandi locum. Tenêris enim verbis tuis, tenêris Votis, quæ edidisti; tenêris promissis, quibus te Deo non minùs zelotypo, ac præpotenti vindici, ad Altaris pedem obstrinxisti. Si est

zelotypus, minimam perfidiam graviter feret. Si est potens, non relinquet illam impunitam. De his tuis promissis accuratissimè examinaberis in tremendo illo iudicio, ut vel præmium feras, si illis satisfeceris; vel æternis addicaris suppliciis, si iisdem defueris. Quòd si nunc mori, & coram Iudice tuo comparere deberes, nihilne esset, cujus te conscientia argueret, cum ex unâ parte Vota, & Regulæ tuæ; ex alterâ verò perfidia tua, & continua in iis observandis negligentia, conspectui tuo objiceretur? An non justam haberes timendi causam, ne hæc ipsa salutis, & perfectionis tuæ instrumenta, quæ tam turpiter neglexisti, in damnationis tuæ instrumenta commutarentur? Ah Domine! largire mihi hanc gratiam, ut tempeitivè caveam: ne in tam horrendam provolvam calamitatem. Noli permittere, ut desiderium, quod me tecum rectissimè conjungendi concepi,

cepi, quando me per vota mea tibi obstrinxi, ex mea perfidia, occasio mihi fiat æterni à te divortii, & separationis.

*Elegi abjectus esse in domo DEI mei magis, quàm habitare in tabernaculis Peccatorum, Psal. 83.*

*Melior est dies una in atris tuis super millia. Psal. 83.*

## CONSIDERATIO I.

*De Oratione mentali,  
& Vocali.*

I. **P**ERagisne quotidie parùm aliquid orationis mentalis, sive meditationis? Hoc agere, inviolabilis tibi lex esto, cujuscunque denique conditionis sis. Sicut enim salutem tuam operari non potes, nisi de ipsa cogites, & quidem seriò cogites; ita hoc facere sine meditatione non poteris.

II. Noli autem prætere: te ad ista inhabilem esse. Crede mihi, frigida est hæc excusatio. Ut

mediteris, satis est, te esse ratione præditum. Opus tantum est memoriâ, intellectu, & voluntate. Memoriâ quidem, in quam revo- ces aliquam veritatem comparan- dæ salutis opportunam. Intellectu, ut illam ruminas. Voluntate, ut affectum excites. Agere debes circa salutem tuam, quod rudissi- mi quique Rusticorum, & simpli- cissimi Artificum agunt circa ea, quæ ad ipsorum professionem, & opificia spectant.

III. Longè minoris sanè tu esses prudentiæ, si pro tui excusatione, tuorum molestiam, aut copiam, negotiorum obtruderes. An in hoc mundo gravius, aut grandius negotium habes, quàm negotium animæ tuæ, in quo de æternitate, aut semper beatâ, aut nunquam non calamitosâ agitur? Ut dormias, ut te exhilaras, ut ineptias agas, ut te perditum eas, ut te denique damnes, tempus reperis. Ut de salute tua cogites, non reperis.

IV. Cu-

IV. Curamne suscipis, ut te præpares ad meditationem? Habésne præ oculis illud Sapientis consilium, quo nos commonet?

*Ante orationem prepara animam tuam: & noli esse quasi homo, qui tentat DEUM.* Eccles. 18. v. 23.

Quite geris circa præparationem, quam appellamus remotam? quæ maximè consistit in puritate cordis, in motuum, sensuumque suppressione, in feria animi collectione. Putásne, cor impurum, motus indomitos, vagantes sensus, animum dissipatum, obeundæ Orationis te posse reddere capacem?

V. Sed quid de præparatione proximâ? conarisne legere semper Vesperis, antequam cubitum concedas, tuam meditationem, ut ejus argumentum meliùs tibi imprimas? Et ante omnia applicasne mentem præcipuè ad ea, quæ te magis dispositum reddunt? Indormisne huic cogitationi? & agis, ut eadem tibi manè evigilanti, pri-

ma omnium in mentem recurrat?

VI. Estne tibi curæ, ut incipias orationem tuam per actum vivæ fidei, qui te humilem, attentumque reddat; per actum adorationis, quo te demergas in profundum tui nihili coram Divina Majestate; per actum contritionis, quo cor tuum emundes à peccatis, quæ impedire possent communicationem DEI cum tua anima: nec enim DEUS, omnis puritatis fons, se communicare solet cordi impuro; denique per actum demissæ petitionis, quo lumen necessarium postules, ut mysterium, seu veritatem, quàm considerandam sumpsisti, rectè penetrare, & fideliter sequi possis?

VII. Studésne præterea adhibere memoriam tuam ad recolendum Mysterium, sive veritatem, quam Meditationis tuæ argumentum statuisti? Tuum intellectum, ut formatâ de super ratiocinatione, documenta deducat, quæ  
deinde

deinde tibi ipsi applices, non ratione, & modo quodam generali, seu, ut loquimur, speculativo, sed omninò particulari & practico, ex quo naturali quodam partu nascantur affectus voluntatis, his documentis, tuis necessitatibus, tuæque dispositioni maximè conformes.

VIII. Durante oratione, exhibésne debitam reverentiam Divinæ Majestati, quæ se eò usque demittere dignatur, ut etiam tecum, tam miserabili creaturâ, agere velit? Adhibésne illam attentionem, quam & tanti momenti veritas, quam meditaris, & vox illa interna, quâ DEUS tibi loquitur, mereatur? Nec enim convenit, ut tu semper in oratione loquaris, sed oportet, ut etiam DEUM loquentem auscultes, & cum Samuele dicas: *loquere, Domine, quia audit servus tuus.*

IX. An non quandoque plus tribus ratiocinationi, & operationi-

bus intellectus, quam affectibus voluntatis? si ita: multum aberras; cum principalis Orationis finis sit movere voluntatem, & ad boni amplexum inclinare. Ne tamen, nimum immoreris teneris blandimentis, & delitioso gustui sensibilibus devotionis. Hæc enim animum tantum demulcent, aut etiam inflant, nisi in opus, & praxin proficiant: qui est præcipuus Orationis fructus.

X. Ne afficiaris tædio, si tempore orationis varix, & vanæ imaginationes phantasiam invadant. Nisi enim causam, & occasionem dederis, easque sponte & voluntate tuâ admiseris, materiam meriti subministrabunt, ob molestiam, quam subis in iis repellendis. Cave, ne orationem deseras ob animi evagationes, quas toleras. Nec ideo tempus perditum putes. Multum præstabis, si illas constanter oppugnes, & patienter sustineas. Non semper Oratio illa melior est,  
quæ

quæ tibi commoda videtur. Si DEUS tibi solatia indulserit, excipe illa animò gratò, & cum debita humilitate, & timore. Si illa subtraxerit, satis tibi fit glorificare DEUM agnoscendo tuam pauperiam, miseriam, & ignorantiam. Scopus Orationis est, excitare te ad patientiam, & resignationem in Divinam Voluntatem. Quid quæris per orationem, nisi gloriam, & laudem DEI? hanc reperies; si te submiseris huic languori, & ariditati; sive illa tibi in pœnam tuæ infidelitatis, sive in tuæ virtutis probationem immittatur.

XI. Oratio vocalis, quamvis plerumque tantum utilitatis non pariat, quantum mentalis, tamen minimè negligenda est. Sanctissimus, & utilissimus est ipsius usus, suffultus exemplò Christi, auctoritate Ecclesie, & continuâ Sanctorum Virorum praxi.

XII. Peragenda autem est debita cum reverentia, & attentione.

Applicanda est mens ad DEUM, cui loqueris, vel ad sensum verborum, si quidem illa intelligas. Optimè facies, si ad utrumque advertas. Satius est parùm & bene orare, quàm multùm præcipitanter, & absque devotione; sic enim ex pietatis exercitio nasceretur materia peccati. Rectè ages, si, antequam preces incipias, te nonnihil colligas, & tecum reputes: quisnam ille fit, ad quem preces effundere cogitas.

XIII. Illis, quibus obligatio incumbit, recitandi Officii Divini, ut rectè hoc debitum præstent, considerandum est primò; fragiles se esse creaturas, miseros Peccatores, qui DEO loquantur, magnitudine, & sanctitate infinito, & immenso: quantà igitur reverentiâ, quantà animi collectione, id facere debent? Secundò, loqui se nomine totius Ecclesiæ, cujus Ministri sunt: quantà igitur sanctitate, quantà devotione hoc ministeriò fungi debent?

debent? Tertiò, placandam ipsis esse iram DEI, justè in Peccatores irritati, & conciliandam ipsius misericordiam: quanto igitur humilitatis, contritionis, fiducia, & fervoris sensu, preces suas offerre debent?

## LECTIO

### Pro primo Die

Ex Scriptura Sancta Caput I. Ecclesiasticis  
& finis Cap. XVI. S. Matthæi. v.  
XXIV.

Ex Imitatione Christi Cap. I. & XX. Lib. I.  
Ex Duce Peccat. Lud. Granatensis Cap. II.  
Lib. I. & §. VIII. Cap. XXVIII.

Ex P. Rodriquez de Perfect. Christ. Cap.  
VI. & VII. Tract. II. Partis III.



DIES